

บันทึก

เรื่อง การตีความมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๐๘

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ สร.๐๔๐๓/๑๑๓๑๗ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๑๓ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตีความมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ตามข้อเสนอของสำนักงานสถิติแห่งชาติซึ่งมีความว่า ในการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายปี พ.ศ. ๒๕๑๓ ได้กำหนดให้กรมการปกครองดำเนินการปรับปรุงการทะเบียนราษฎรร่วมกับโครงการสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. ๒๕๑๓ เท่าที่จะทำได้ บัดนี้ กรมการปกครองมีความประสงค์จะขอคัดลอกรายการจากแบบ สปค.๒ ซึ่งระบุชื่อตัวและชื่อสกุล ความเกี่ยวพันกับหัวหน้าครัวเรือน เพศ วันเดือนปีเกิด อายุ และสัญชาติ ที่ได้บันทึกจากการทำสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. ๒๕๑๓ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ลงในแบบพิมพ์ของกรมการปกครองแต่สำนักงานสถิติแห่งชาติเห็นว่าน่าจะให้คัดลอกไม่ได้ เนื่องจากตามพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๐๘ มาตรา ๒๑ บัญญัติไว้ว่า “บรรดาข้อความหรือตัวเลขเฉพาะบุคคลหรือเฉพาะรายที่ได้กรอกในแบบหรือใบกำหนดข้อมูลนั้น ต้องถือเป็นความลับโดยเคร่งครัด ห้ามมิให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้เปิดเผยข้อความหรือตัวเลขนั้นแก่บุคคลใด ๆ ซึ่งไม่มีหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่เพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดีที่บุคคลนั้นต้องหาว่ากระทำความผิดต่อพระราชบัญญัตินี้” เพื่อความแน่ชัดแห่งความหมาย สำนักงานสถิติแห่งชาติจึงเสนอสำนักนายกรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า บทบัญญัติมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๐๘ นั้นมีความหมายเพียงใด และรายการตามแบบขอคัดลอกของกรมการปกครอง ซึ่งระบุชื่อตัวและชื่อสกุล ความเกี่ยวพันกับหัวหน้าครัวเรือน เพศ วันเดือนปีเกิด อายุและสัญชาติ นั้น ข้อใดถือว่าเป็นข้อความหรือตัวเลขเฉพาะบุคคลอันจะเปิดเผยมิได้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้วเห็นว่า ข้อความหรือตัวเลขเฉพาะบุคคลหรือเฉพาะรายตามมาตรา ๒๑ นั้น ย่อมหมายถึงข้อความหรือตัวเลขใด ๆ ที่ได้กรอกในแบบหรือใบกำหนดข้อมูลซึ่งเป็นเรื่องหรือรายการเกี่ยวกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะรายการตามแบบขอคัดลอกของกรมการปกครอง อันได้แก่ชื่อตัวและชื่อสกุล ความเกี่ยวพันกับหัวหน้าครัวเรือน เพศ วันเดือนปีเกิด อายุ และสัญชาติ ทั้งหมดนั้นเป็นข้อความซึ่งเกี่ยวกับบุคคลแต่ละคนโดยเฉพาะ จึงเป็นข้อความหรือตัวเลขเฉพาะบุคคลอันจะเปิดเผยไม่ได้ตามความหมายของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๐๘

อนึ่ง เมื่อได้พิจารณาบทบัญญัติของมาตรา ๑๙^๑ แห่งพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ.

^๑ มาตรา ๑๙ บรรดาข้อรายงานที่ได้กรอกแจ้งในแบบเฉพาะตัวตามคำเรียกร้องของ

๒๔๙๕ ที่ได้ยกเลิกไปแล้ว อันเป็นบทบัญญัติเรื่องทำนองเดียวกันกับมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่านอกจากจะยกเว้น ให้เปิดเผยข้อความหรือตัวเลขเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาที่บุคคลนั้นต้องหาว่ากระทำผิดต่อกฎหมายว่าด้วยสถิติแล้ว ยังยกเว้นให้เปิดเผยได้หากปรากฏว่า ข้อความหรือตัวเลขดังกล่าวมีลักษณะเป็นทะเบียนสาธารณะอีกด้วย แต่มาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมิได้มีบทบัญญัติยกเว้นไว้เช่นนั้น จึงย่อมแสดงให้เห็นชัดยิ่งขึ้นว่ารายการตามแบบขอคัดลอกของกรมการปกครองดังกล่าวแล้วแม้จะอาจกล่าวอ้างว่ามีลักษณะเป็นทะเบียนสาธารณะก็ตาม กฎหมายปัจจุบันก็ไม่ประสงค์จะยกเว้นให้มีการเปิดเผยข้อความหรือตัวเลขดังกล่าวได้

(ลงชื่อ) สมภพ โหตระกิตย์

(นายสมภพ โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๑๓

ผู้อำนวยกาสดิตินั้น ต้องถือเป็นความลับโดยเคร่งครัด ห้ามมิให้ผู้ใดนำข้อความหรือตัวเลขใด ๆ ที่มีแสดงไว้ในข้อรายงานเฉพาะตัว หรือที่เกี่ยวข้องกับบุคคลเฉพาะราย หรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียนเฉพาะราย

(๑) ออกเปิดเผยนอกวงเขตอำนาจปฏิบัติการของสำนักงานสถิติกลางตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ข้อความหรือตัวเลขที่นำออกเปิดเผยนั้นมีลักษณะเป็นทะเบียนสาธารณะ หรือได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้ให้ข้อรายงานนั้น หรือที่จำเป็นต้องเปิดเผยเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือพิจารณาคดี ซึ่งมีผู้ต้องหาหรือจำเลยในการกระทำผิดต่อพระราชบัญญัตินี้ หรือ

(๒) ออกพิมพ์โฆษณาด้วยประการใด ๆ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้ให้ข้อรายงานนั้น